

กาลครั้งหนึ่ง..นานมาแล้ว

แฟดสยาม (11)

แฟดสยามบู๊กับคนดูอีกครั้ง

ในครๆ ในอเมริกาก็อยากเห็นแฝดสยาม
อิน-จัน ที่ฝรั่งอเมริกันเรียกว่า Siamese
Twins (แฝดสยาม) แต่ในโปสเตอร์โฆษณา
ให้มาชมการแสดงใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Eng-
Chang บางทีก็เรียกว่า Chang-Eng แต่เป็น
ที่ทราบกันดีว่าเป็นเด็กหนุ่ม 2 คนตัวเชื่อมติด
กันตรงหน้าอก

ม้าลากเกวียนที่มีหลังคาเหมือนในหนัง
ควมยอยอเมริกัน ที่ถือว่าเป็นพาหนะส่วนตัว
ตระเวนไปทุกที่ที่มีถนน เมืองเล็ก เมืองใหญ่
ไปหมด เพื่อเก็บเงินจากการแสดงวันละ 4
ชั่วโมงตามข้อตกลง

เรียนท่านผู้อ่านที่เคารพนะครับ ใน
ขณะที่แฝดสยามไปร่อนเร่ในอเมริกานั้น ใน
เมืองสยามคือสมัยในหลวง ร.3 แห่งกรุง
รัตนโกสินทร์ เกิดอะไรขึ้น สยามประเทศมี
บรรยากาศแบบไหน

ในเวลานั้นชาวสยามกำลังย้ายเมืองหลวง
จากกรุงธนบุรี ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยามาตั้งกรุง
รัตนโกสินทร์ (กรุงเทพฯ) เป็นเมืองหลวงแห่ง
ใหม่ สยามกำลังเร่งหาเงินมาสร้างบ้านสร้าง
เมือง ขอให้ท่านผู้อ่านจินตนาการนึกถึงบริเวณ
แถวๆ วัดพระแก้วฯ ที่อยู่ใกล้กับสนามหลวง
นึกถึงศาลหลักเมืองนะครับ

บริเวณนั้นคือคลองคูเมืองกรุงเทพฯ
และสยามประเทศ

สยามกำลังรุ่งเรืองจากการค้าขายด้วยเรือ
สำเภาจากจีนเป็นหลัก นอกจากนั้นคือเรือกล
ไฟจากชาติตะวันตก แล่นเข้า-ออกอ่าวไทยทาง
แม่น้ำเจ้าพระยา สยามทำเงินจากการค้าได้อย่าง
เป็นระบบ จัดเก็บภาษีด้วยระบบจังกอบ อากร
ดูฯ ้วย ภาษีเงินราชการจากไพร่ เงินค่าผูกปี้
ชาวจีนที่ทยอยอพยพเข้ามาโดยเรือสำเภา
นับหมื่นนับแสนตั้งแต่สมัยพระเจ้าตากสิน
มหาราช เป็นพลังขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจ
อย่างสำคัญให้กับสยาม พ่อของอิน-จันที่ชื่อ
นายท้อยก็เป็นลูกจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรกราก
ในสยามที่ปากน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม

ทางการสยามใช้กระบวนการเก็บภาษีโดย
ให้เอกชนประมูลรับเหมาผูกขาดให้ไปเก็บภาษี
จากราชกร ส่วนใหญ่ผู้ที่ประมูลงานเก็บภาษี
ได้จะเป็นชาวจีน ซึ่งเป็นคนที่มีทักษะทางการ
ค้าขาย ทำงานกันเป็นทีม เป็นระบบการเก็บ
ภาษีที่ได้ผลดี สยามมีรายได้แผ่นดินเป็นเงิน
ก่อนโด เงินก้อนนี้แหละที่เขาไปสร้างกรุงเทพฯ
เพราะกรุงศรีอยุธยาโดนพม่าเผาเรียบ ที่เรียก
ว่ากรุงศรีแตกไปตั้งแต่ พ.ศ.2310

รายได้แผ่นดินสูงสุดจากการค้าและภาษี
ที่เก็บได้โดยระบบนี้เคยสูงที่สุดถึง 25 ล้านบาท

ในระหว่างที่แฝดอิน-จันซึ่งเปรียบเสมือน
ทูตจากสยามไปตระเวนสร้างชื่อเสียง
เก็บเงินในอเมริกาและอังกฤษ ฝรั่งชาติตะวัน
ตกรู้จักสยามมากขึ้น พ่อค้าฝรั่งคนที่เข้ามา

กาลครั้งหนึ่ง..นานมาแล้ว

แฝดสยาม

แฝดสยามบู๊กับคนดู

อเมริกาว่าชาวสยามมีน้ำใจงาม รัฐบาลของ
สหปาลีรัฐอเมริกาจึงส่งนายเอ็ดมันด์ โรเบิร์ต
(Edmunds Robert) เข้ามาเจรจากับสยาม
โดยลอกแบบสัญญาของอังกฤษ เจริญอยู่ 22
วัน มี 10 มาตรา ลงนามกันเรียบร้อยเมื่อ 20
มีนาคม พ.ศ.2375

การแสดงตัวของแฝดสยามเป็นที่กล่าว
ขานกันไป หนังสือพิมพ์ในอเมริกาส่งบทความ
ผสมผสานกับรายงานทางการแพทย์ที่ตีพิมพ์
ออกมา แพทย์แต่ละคนนำเสนอตามข้อมูล
ที่ตนเองเจาะลึก ผลการตรวจของแพทย์ทั้ง
หลายเลยทำให้ผู้คนอยากดูอยากเห็นแฝด
สยามตัวจริงโดยปริยาย ทุกคนที่มาชมการ
แสดงบอกกันปากต่อปากว่าตัวติดกันจริง
ประหลาดจริง

หนังสือพิมพ์ในอเมริกาชื่อ Daily Chroni-
cle Philadelphia ครั้งหนึ่งลงข่าวว่า ในการ
แสดงในเมือง แฝดอิน-จันคืนเงินครึ่งหนึ่งให้
กับผู้ดูคนหนึ่ง โดยบอกเหตุผลว่าคุณมีตาข้าง
เดียว คุณไม่ควรเสียเงินเต็มราคา เรียกเสียง
เอจจากคนดูได้สนั่น

ขอจับมือจันแล้วบีบมืออย่างแรง จันเลยตอย
ชายผู้นั้น เรื่องไปถึงตำรวจอีกเหมือนเดิม ไทย
ครั้งนี้ต้องติดคุก อินเลยต้องประท้วงว่าตนเอง
บริสุทธิ์ ทำไมต้องเข้าคุกด้วย ถ้าต้องเข้าคุกไป
ด้วยก็จะฟ้องกลับ

เหตุการณ์ประวัติศาสตร์พิลึกในอเมริกา
ครั้งนี้ ตำรวจไม่สามารถเอาจันเข้าคุกคนเดียว
ได้ เลยต้องยกประโยชน์ให้จันเลย ปล่อยตัว
ออกมาทั้งคู่

ผู้เขียนเดาย้อนหลังไปเกือบ 200 ปีว่า
แฝดสยามคู่นี้คงหัวเราะเป็นภาษาอังกฤษ
และเดินยิ้มทั้งวัน

อิน-จันใช้ชีวิตช่วงนี้แบบสมถะ ตระเวน
แสดงตัวเหมือนละครเร่ไปทุกชุมชนในอเมริกา
เก็บหอมรอมริบ อดทนต่อการย้ายของคณะ
สร้างความบันเทิงเอ็กอิกให้ทุกที่ พบปะผู้คน
หลากหลายเผ่าพันธุ์ ปรับตัวให้เข้ากันได้กับ
วัฒนธรรมการกินอยู่หลับนอน สิ่งที่ต้องไม่ได้
คือคิดถึงบ้าน คิดถึงแม่ และพี่น้องที่ปากน้ำ
แม่กลอง

การแสดงตัวผ่านไปนับเดือน อิน-จันสะสม

อิน-จันโดนปรับอีก
เหรียญ

อย่างว่าละครับ เป็นค
ร่างกายแปลกประหลาด
อยากดูอยากเห็น แถมไ
อีกต่างหาก เลยต้องเสีย
เสียงสมใจ

ผู้เขียนคาดเดาเองว่า
เมื่อหน่ายสำหรับความจำ
แต่ต้องกัดฟันอดทนทำ
ประการสำคัญคือร่างกาย
ทั้งสองทำเงินรายได้ที่ไ
เลี้ยงเปิดขายโชหรือเป็น
บ้านแน่นอน

เมื่อชีวิตที่ไม่มีความ
ต้องฝันชีวิตจริง ผู้เขียน
สัมภาษณ์ของนางงามที่
เมื่อได้ตำแหน่งนางงามแ
ตระเวนแสดงตัวไป 1 ปี
ทำการยิ้มให้สวยสมตำ
ต้องสวยตั้งแต่ศีรษะจรด

บริเวณนั้นคือสองดวงใจของกรุงเทพฯ และสยามประเทศ

สยามกำลังรุ่งเรืองจากการค้าขายด้วยเรือสำเภาจากจีนเป็นหลัก นอกจากนั้นคือเรือกลไฟจากชาติตะวันตก แล่นเข้า-ออกอ่าวไทยทางแม่น้ำเจ้าพระยา สยามทำเงินจากการค้าได้อย่างเป็นระบบ จัดเก็บภาษีด้วยระบบจังกอบ อากรฤชา ส่วย ภาษีเงินราชการจากไพร่ เงินค่าผูกปี้

ชาวจีนที่ทยอยอพยพเข้ามาโดยเรือสำเภา นับหมื่นนับแสนตั้งแต่สมัยพระเจ้าตากสินมหาราช เป็นพลังขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจอย่างสำคัญให้กับสยาม พ่อของอิน-จันที่ชื่อนายท้อยก็เป็นลูกจีนที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากในสยามที่ปากน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม

ทางการสยามใช้กระบวนการเก็บภาษีโดยให้เอกชนประมูลรับเหมาผูกขาดให้ไปเก็บภาษีจากราษฎร ส่วนใหญ่ผู้ที่ประมูลงานเก็บภาษีได้จะเป็นชาวจีน ซึ่งเป็นคนที่มีทักษะทางการค้าขาย ทำงานกันเป็นทีม เป็นระบบการเก็บภาษีที่ได้ผลดี สยามมีรายได้แผ่นดินเป็นเงินก่อนโต เงินก้อนนี้แหละที่เขาไปสร้างกรุงเทพฯ เพราะกรุงศรีอยุธยาโดนพม่าเผาเรียบ ที่เรียกว่ากรุงศรีแตกไปตั้งแต่ พ.ศ.2310

รายได้แผ่นดินสูงสุดจากการค้าและภาษีที่เก็บได้โดยระบบนี้เคยสูงสุดถึง 25 ล้านบาท

ระหว่างที่แฟดอิน-จันซึ่งเปรียบเสมือนทูตจากสยามไปตระเวนสร้างชื่อเสียงเก็บเงินในอเมริกาและอังกฤษ ฝรั่งเศสตะวันตกรู้จักสยามมากขึ้น พ่อค้าฝรั่งคนที่เข้ามาเจาะตลาดทำการค้ากับสยามได้เป็นเรื่องราวเป็นคนอังกฤษ ชื่อนายโรเบิร์ต ฮันเตอร์ ที่พาอิน-จันไปทำธุรกิจหาเงินจากการโชว์มนุษย์ประหลาด พ่อค้าจะนำทาง ไปทางมาก่อน เมื่อรัฐบาลทราบว่าจะตรวจราปรีนดี รัฐบาลก็จะตามเข้ามาทำสัญญาทางไมตรีและการค้ากับสยามเป็นทางการเพื่อขยายผล

เมื่อนายฮันเตอร์ได้รับความไว้วางใจจากทางการสยามแล้ว รัฐบาลอังกฤษจึงส่ง ร.อ. เฮนรี เบอร์นี (ชาวสยามเรียกว่านายบาระนี) เข้ามาเจรจาลงนามทางการค้ากับสยาม เรียกว่าสนธิสัญญาเบอร์นี ลงนามเมื่อ 20 มิถุนายน พ.ศ.2369 นับเป็นสนธิสัญญานับแรกที่สยามทำกับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์

ส่วนทางสหพันธรัฐอเมริกา (ชื่อที่สยามเรียกในสมัยนั้น) เข้ามาสร้างไมตรีกับสยามในแนวทางของตนเอง โดยส่งมิชชันนารีและแพทย์อเมริกันเข้ามาเผยแพร่ศาสนา รวมทั้งรักษาพยาบาลแผนใหม่ให้กับประชาชนและบุคคลชั้นสูงของสยาม ได้รับความเชื่อถือสูงส่งมาทำการผ่าตัดคนไข้ให้ชาวสยามได้ประจักษ์เอาเยาะสมัยใหม่มาใช้รักษา เป็นที่ฮือฮาว่ารักษาหายขาด ไม่ใช่หมอผี ทีมงานรายงานกลับไป

อเมริกาว่าชาวสยามมีน้ำใจงาม รัฐบาลของสหพันธรัฐอเมริกาจึงส่งนายเอ็ดมันด์ โรเบิร์ต (Edmunds Robert) เข้ามาเจรจา กับสยาม โดยลอกแบบสัญญาของอังกฤษ เจรจายอยู่ 22 วัน มี 10 มาตรา ลงนามกันเรียบร้อยเมื่อ 20 มีนาคม พ.ศ.2375

การแสดงตัวของแฟดสยามเป็นที่กล่าวขานกันไป หนังสือพิมพ์ในอเมริกาสงเกตความผสมผสานกับรายงานทางการแพทย์ที่ดีพิมพ์ออกมา แพทย์แต่ละคนนำเสนอตามข้อมูลที่ตนเองเจาะลึก ผลการตรวจของแพทย์ทั้งหลายเลยทำให้ผู้คนอยากรู้อยากเห็นแฟดสยามตัวจริงโดยปริยาย ทุกคนที่มาชมการแสดงบอกกันปากต่อปากว่าตัวติดกันจริงประหลาดจริง

หนังสือพิมพ์ในอเมริกาชื่อ Daily Chronicle Philadelphia ครั้งหนึ่งลงข่าวว่า ในการแสดงในเมือง แฟดอิน-จันคืนเงินครึ่งหนึ่งให้กับผู้ดูคนหนึ่ง โดยบอกเหตุผลว่าคุณมีตาข้างเดียว คุณไม่ควรเสียเงินเต็มราคา เรียกเสียงเอจจากคนดูได้สนั่น

ตอนนั้นแฟดหนุ่มจากปากน้ำแม่กลองพูดภาษาอังกฤษได้ หยอกล้อคนดูไม่ให้เบื่อหน่าย เป็นเสมือนผู้ให้ความบันเทิง (Entertainer) กับคนที่เสียเงินเข้ามาดูตนเองได้เป็นอย่างดี

ความเบื่อร่าที่อิน-จันต้องเผชิญในการแสดงแต่ละรอบคือ ความจำเจ ซ้ำซากของคำถาม ประเภทขอมยี้ที่ตัวติดกัน อยากผ่าแยกร่างมัย แต่ประเภททวนประสาทหน่อยก็จะถามว่า ถ้าคนหนึ่งต้องเข้าคุก อีกคนจะยอมเข้าไปด้วยมัย? น่าสนใจกับความจำเจวนเวียนซ้ำซาก

สภาพจิตของทั้งสองคนคงอ่อนล้าไม่น้อย นายเฮล (Hale) ผู้จัดการส่วนตัว ยังคงสงสัยคิดว่าแฟดทั้งสองไม่ค่อยคุย ไม่ปรึกษาหารือกันเลย ทุกวันต้องมีโปรแกรมการแสดงตัว การเดินทางรอนแรมไปทั่ว ทำให้แฟดหนุ่มเห็นแผ่นดินอเมริกาแบบเจาะลึก เรียนรู้การใช้ชีวิตของคนอเมริกันแบบหลากหลาย เปรียบเทียบกับอาชีพเลี้ยงเบ็ดที่ผ่านมา วิชากรรมยังตามมาไม่ขาดระยะ การแสดงครั้งหนึ่งของคณะแฟดปรากฏว่าเจอการลงของจากคนดู ไอ้เบ๊อกฝรั่งคนหนึ่งเข้ามา

ของจับมือจันแล้วบีบมืออย่างแรง จันเลยต่อชายผู้นั้น เรื่องไปถึงตำรวจอีกเหมือนเดิม โทษครั้งนี้ต้องติดคุก อินเลยต้องประท้วงว่าตนเองบริสุทธิ์ ทำไมต้องเข้าคุกด้วย ถ้าต้องเข้าคุกไปด้วยก็จะฟ้องกลับ

เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่พลิกในอเมริกาครั้งนี้ ตำรวจไม่สามารถเอาจันเข้าคุกคนเดียวได้ เลยต้องยกประโยชน์ให้จำเลย ปลอมตัวออกมาทั้งคู่

ผู้เขียนเคยย้อนหลังไปเกือบ 200 ปีว่าแฟดสยามคู่นี้คงหัวเราะเป็นภาษาอังกฤษและเดินยิ้มทั้งวัน

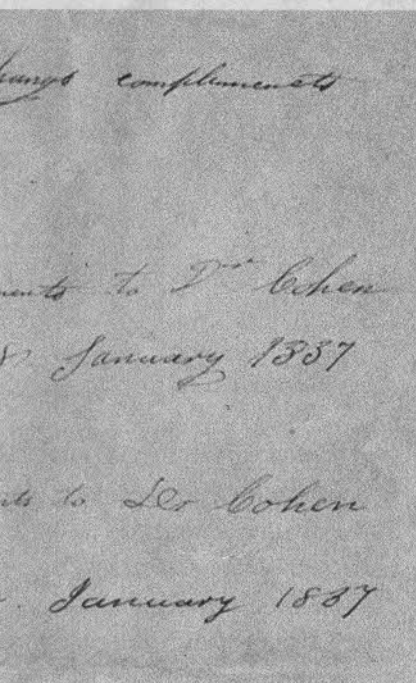
อิน-จันใช้ชีวิตช่วงนี้แบบสมถะ ตระเวนแสดงตัวเหมือนละครเร่ไปทุกชุมชนในอเมริกา เก็บหอมรอมริบ อดทนต่อการยั่วยุของผู้คนดูสร้างความบันเทิงเอ็กซิกให้ทุกที่ พบปะผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์ ปรับตัวให้เข้ากันได้กับวัฒนธรรมการกินอยู่หลับนอน สิ่งที่ดีไม่ได้คือคิดถึงบ้าน คิดถึงแม่ และพี่น้องที่ปากน้ำแม่กลอง

การแสดงตัวผ่านไปนับเดือน อิน-จันสะสมอารมณ์ขุ่นมัว มีความเห็นไม่ลงรอยกับนางชูซาน คอฟฟิน เรื่องรายจ่ายหยุ่มหยุ้ม วันหนึ่งนายเฮลจึงชวนให้แฟดได้พักผ่อนและใช้ชีวิตส่วนตัวแบบสบายๆ ในเมืองลินคอล์น รัฐแมสซาชูเซตส์ โดยจัดให้ไปยิงนกตกปลาในป่า เพราะแฟดคู่นี้ชอบการใช้ชีวิตแบบที่เติบโตมา

นายเอลบริดจ์ เกอรี่ (Elbridge Gerry) และนายเพรสคอตต์ (Prescott) ชาวบ้านแถวนั้นทราบข่าว จึงพยายามที่จะเข้าไปหาแฟดที่กำลังเพลิดเพลินกับความเป็นส่วนตัว นายเฮลขอร้องให้ชายทั้งสองหยุด อย่าไปรบกวนร้องเตือนให้อยู่ห่างๆ มิฉะนั้นแฟดอาจจะยิงใส่ ชายทั้งสองจึงร้องทักให้แฟดยิง เกิดมีปากเสียงทำพายุกันไปมา แฟดหนุ่มสุดจะอดทนจึงใช้พานท้ายปืนเวรียงไล่ชาวบ้านทั้ง 2 คน นายเกอรี่จึงหยิบก้อนหินขว้างใส่แฟดอิน-จัน โดนที่ศีรษะใครคนหนึ่งเลือดออก แฟดสยามจึงต้องลั่นกระสุนใส่ ซึ่งเดชะบุญที่กระสุนนั้นเป็นกระสุนที่มีเพียงดินปืน ไม่มีหัวกระสุน จึงมีแต่เสียงดังสนั่นป่า ชาวบ้านจอมสวาทเนทั้งสองจึงเผ่นหนีไปด้วยความกลัว วิ่งไปแจ้งเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นว่าอิน-จันทำลายความสงบสุขของชุมชน

ม (11)

คนดูอีกครั้ง

ทาง การติดต่อรายงานผลว่าไปแสดงเมืองไหน มีรายรับรายจ่ายเท่าใด ใช้จดหมายเป็นสื่อหลัก ม้าที่ใช้ลากเกวียนและตัวเกวียนต้องมีการบำรุงรักษา ม้าต้องกินอาหาร ค่าใช้จ่ายเริ่มพองตัวไปขึ้น ค่าใช้จ่ายจำนวนนี้เป็นสิ่งที่แฝดและคณะมิได้คำนวณไว้เพื่อ * เพราะนึกไม่ถึง นายเฮลได้รับการร้องขอจากแฝดให้เขียนจดหมายถึงนางซูซานเพื่อขอเพิ่มเงินอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ การตอบโต้ทางจดหมายไป-มาเป็นไปแบบยืดเยื้อเรื่อย

แต่คำตอบสุดท้ายที่ได้รับจากนางซูซาน คือการปฏิเสธ

เหตุการณ์ตรงนี้กดดันให้นายเฮล เพื่อนที่แสนดีของแฝดสยาม ที่กินนอนคลุกคลีกันมาแสนนาน ต้องเดินทางกลับไปยังบอสตันขอพบนางซูซาน และในที่สุดจึงตัดสินใจลาออกจากคณะการแสดงของแฝดสยามในตุลาคม พ.ศ.2374 ตัดบ้ายังเหลือเยื่อใยครับ นายเฮลไม่ทอดทิ้งอิน-จันให้ตกงาน เขาจึงได้ไปทาบทมนายชาร์ลส์ แฮร์ริส (Charles Harris) อายุราว 30 ปี ชาวอังกฤษที่อพยพเข้ามาอยู่อเมริกามาทำหน้าที่แทน

นายแฮร์ริสไม่ใช่ใครอื่น เขาเคยเข้าร่วมคณะการแสดงของแฝดสยามตอนที่คณะนี้ไปแสดงตัวที่เกาะอังกฤษ นายแฮร์ริสมีพื้นฐานทางภาษาจีนมาก่อน ทำบัญชีรับ-จ่ายได้เรียบร้อย มีความซัดเซ่น โปร่งใส แฝดทั้งคู่อใจ และเมื่อรายงานไปถึงนางซูซานก็ได้รับคำชม

ละครเรื่องแฝดสยามยังมีลมหายใจดำเนินต่อไปได้อีก

เกร็ดข้อมูลที่ผู้จัดการสวนตัวบันทึกไว้คือ ทั้งอินและจันใช้อาวุธปืนทุกชนิดได้อย่างคล่องแคล่ว มีทักษะในการดำรงชีพแบบง่าย ๆ ชอบการล่าสัตว์ ซึ่งก็น่าจะเป็นเพราะแฝดทั้งสองเติบโตมาจากการใช้ชีวิตในชนบทตามทุ่งตามหาแถวปากน้ำแม่กลองสมุทรสงครามมาก่อน

ตอนที่เลี้ยงเบ็ดฟูกใหญ่ที่บ้านแม่กลอง อิน-จันเคยจับงูเหลือมที่เข้าไปกินเบ็ดในเล้า

มาท่องโลกกว้าง มาทำงานหาเงินในอเมริกาได้

บันทึกของผู้จัดการสวนตัวที่น่าสนใจอีกเรื่องคือ ในช่วงแรกที่กลับมาถึงนิวยอร์ก อินและจันได้เปิดบัญชีเงินฝากเอาไว้ที่ธนาคารแห่งหนึ่งในนิวยอร์ก ตลอดระยะเวลาที่เดินทาง ทั้งสองมิได้เบิกเงินฝากมาใช้เลย ทั้งสองใช้จ่ายอย่างมัธยัสถ์นำชมเชยเป็นที่สุด

รายได้รายเดือนที่ขยับขึ้นเป็น 50 เหรียญต่อเดือนนั้น แฝดอิน-จันต้องรับผิดชอบในการดูแลม้าและรถม้าด้วย ในที่สุดนางซูซานคอฟฟิน ที่เกลียวเรียกพี่ จึงยอมเพิ่มค่าใช้จ่ายให้แฝดอีกเดือนละ 2 เหรียญ

ความโหดร้ายที่ไม่เคยปราณีใครในอเมริกา คือความหนาวเย็น ที่ทีมงานของแฝดใส่ใจหาเครื่องนุ่งห่มให้ ทีมงานที่เป็นคนอเมริกันยังออกปากชมว่าแฝดจากสยามเมืองร้อนทนความหนาวได้ดี

เรื่องเงินค่าใช้จ่ายของทีมงานยังมีปัญหาไม่จบ เงินที่นางซูซานให้เพิ่มอีกเดือนละ 2 เหรียญ ไม่ไ่ม่รอด

แฝดอิน-จันฮึดสู้อีกครั้งว่า ถ้านางซูซานคอฟฟิน ไม่เพิ่มเงินให้อีก ทีมงานจะต้องทิ้งม้าและรถม้า โดยจะเดินทางด้วยรถไฟหรือยานพาหนะอื่น จึงขอให้นายแฮร์ริสเขียนจดหมายไปหานางซูซานด่วน

นางซูซาน คอฟฟิน ให้นายเดวิสผู้เป็นเลขาตอบจดหมายมาว่า

เกี่ยวกับพาหนะเดินทาง อิน-จันจะทำอย่างไรก็เชิญตามสะดวก

ข้อความที่นางตอบมาทางจดหมายนี้ยิ่งทำให้ทีมงานละครเร่เป็นเดือดเป็นแค้น จึงส่งจดหมายไปอีกเป็นครั้งสุดท้าย

ผลปรากฏว่านางคอฟฟินยอมเพิ่มให้อีกเดือนละ 1 เหรียญ รวมเป็นเดือนละ 3 เหรียญ

เงินรายได้จากการแสดงลดลงฮวบเมื่อถึงฤดูหนาว ที่เกือบทุกพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของอเมริกาเต็มไปด้วยหิมะ ผู้คนแทบไม่ออกจากบ้าน บางครั้งอิน-จันเลยต้องกลาย เป็นกบจำศีล

ในช่วงเวลานั้น กับตันคอฟฟิน สามีนางซูซานที่พาอิน-จันมาอเมริกา ขอบลัดตัวไปดูแลเรือสินค้าที่ตระเวนอยู่แถบอินเดีย สิงคโปร์ เมืองปัตตาเวีย (ชวา) และบางกอก แต่ก็ยังดำรงการติดต่อกับนางซูซานผู้เป็นภรรยาทางจดหมาย จึงทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับแฝดพอสมควร

จดหมายฉบับล่าสุดของกับตันคอฟฟินมาถึงนางซูซาน ระบุว่ากำลังจะแล่นเรือกลับมาอเมริกา ซึ่งนับว่าเป็นข่าวดีที่จะได้สะสางปัญหาเรื่องเงินทอง เรื่องค่าใช้จ่ายทั้งหลายที่ทำให้ขุนเคืองใจกันมานาน

ประการสำคัญที่สุดคือ กับตันคอฟฟินไปพบนางนากมารดาของแฝดสยามที่สมุทรสงครามแล้ว น่าจะมีข้อมูลความเป็นอยู่ของแฝด

อิน-จันโดนปรับอีกครั้งเป็นเงิน 200 เหรียญ

อย่างว่าละครับ เป็นคนดั่งแบบดารา แกรมร่างกายแปลกประหลาด มาแถวบ้านใครก็อยากรู้อยากเห็น แกรมไม่ต้องเสียเงินไปดูอีกต่างหาก เลยต้องเสี่ยงกันหน่อย ซึ่งก็ได้เสี่ยงสมใจ

ผู้เขียนคาดเดาเองว่า อิน-จันคงมีความเบื่อหน่ายสำหรับความจำเจวนเวียนของชีวิต แต่ต้องกัดฟันอดทนทำตามทีสัญญาจะปฏิบัติประการสำคัญคือร่างกายที่พิสดารของแฝดทั้งสองทำเงินรายได้ที่โหลเวียนเข้ามาดีกว่าเลี้ยงเบ็ดขยาไซหรือเป็นตัวตุลกรังเล่นอยู่ที่บ้านแน่นอน

เมื่อชีวิตที่ไม่มีความเป็นตัวของตัวเองต้องผืนชีวิตจริง ผู้เขียนนึกถึงการเปิดใจให้สัมภาษณ์ของนางงามที่เปิดใจเล่าสุดสุดว่าเมื่อได้ตำแหน่งนางงามแล้ว มีสัญญาจะต้องตระเวนแสดงตัวไป 1 ปี ทุกที่ที่เธอไปจะต้องทำการยิ้มให้สวยสมตำแหน่งที่ได้รับมา เธอต้องสวยตั้งแต่ศีรษะจรดเล็บเท้า คนที่พบเห็นทุกคนมีความคาดหวังที่จะเห็นเธอยิ้มให้ เธอสารภาพว่ามันเป็นการทรมานอย่างที่สุดสำหรับมนุษย์ที่ต้องบังคับปาก ดึงกล้ามเนื้อตรงแก้มทั้งสองให้แยก ทุกวันเธอจะต้องยิ้มตั้งแต่เช้ายันมืดค่ำ บางครั้งน้ำลายในปากมันแห้ง ผาก ยิ้มมาตั้งแต่เช้าตรู่ ฟันกับริมฝีปากเคঁาเกาะกันอยู่แบบแห้งๆ เหงือกก็ไร้ของเหลวมาหล่อเลี้ยง เมื่อตั้งใจยิ้มสวยแล้ว ฟัน เหงือก ริมฝีปากมันไม่บูรณาการกัน มันทรมานแสนสาหัส

อิน-จันก็คงตกอยู่ในสภาพเดียวกันครับ ที่จะต้องแต่งตัว เลือกว่า หน้า ผม ต้องเอี่ยมเพี่ยม ใส่สูท ถักผมเปียให้เข้าที่เข้าทาง ฝรั่งเศสดูชอบอิน-จันตรงผมเปีย (Pigtail) ที่แสนจะบาดใจ เผลอญกับคำถามสารพัด ต้องหกคะเมนตีลังกา ตีลูกขนไก่บนเวทีทุกวัน

ชีวิตของแฝดอิน-จันและทีมงานทั้งหมดที่ต้องร่อนเร่พเนจรนับเดือนนับปี ทั้งหมดก็เพื่อเงินที่ทุกคนมีหุ้นและมีส่วนแบ่ง นางซูซาน คอฟฟิน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุด มีนายเดวิส เป็นเลขานุการ ทั้งสองมิได้ร่วมเดินทางด้วย แต่มอบให้นายเจมส์ เฮล (James Hale) ที่มิครอบครัวแล้วทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะเดิน

ทั้งอิน-จันให้ตกงาน เขาจึงได้ไปทบทวนนายชาร์ลส์ แฮริส (Charles Harris) อายุราว 30 ปี ชาวอังกฤษที่อพยพเข้ามาอยู่อเมริกามาทำหน้าที่แทน

นายแฮริสไม่ใช่ใครอื่น เขาเคยเข้ามาร่วมคณะการแสดงของแฝดสยามตอนที่คณะนี้ไปแสดงตัวที่เกาะอังกฤษ นายแฮริสมีพื้นฐานทางการบัญชีมาก่อน ทำบัญชีรับ-จ่ายได้เรียบร้อย มีความซัดเจน โปร่งใส แผลงทั้งคู่อใจ และเมื่อรายงานไปถึงนางซูซานก็ได้รับความ

ละครเร่ของแฝดสยามยังมีลมหายใจดำเนินต่อไปได้อีก

เกร็ดข้อมูลที่ผู้จัดการสวนตัวบันทึกไว้คือ ทั้งอินและจันใช้อาวุธปืนทุกชนิดได้อย่างคล่องแคล่ว มีทักษะในการดำรงชีพแบบง่ายๆ ขอบการล่าสัตว์ ซึ่งก็น่าจะเป็นเพราะแผลทั้งสองเติบโตมาจากการใช้ชีวิตในชนบทตามทุ่งตามท่าแถวปากน้ำแม่กลองสมุทรสงครามมาก่อน

ตอนที่เสียงเบ็ดฟุ้งใหญ่ที่บ้านแม่กลองอิน-จันเคยจับงูเหลือมที่เข้าไปกินเบ็ดในเล้า เรื่องซึ้งแบบนี้ ชาวสยามในชนบทถือเป็นชีวิตที่แสนธรรมดา

การร่อนเร่ไปแสดงตัวครั้งหนึ่งในรัฐเพนซิลเวเนีย ระหว่างเดินทางที่ยาวไกล ขบวนรถม้าของคณะแฝดต้องหยุดพักเพื่อให้ม้ากินน้ำ ในเวลาเดียวกันแฝดอิน-จันก็เดินเข้าไปในร้านอาหาร สุภาพสตรีเจ้าของร้านถึงกับผงะ กังตกใจถึงขั้นว่า นึกว่ามนุษย์ประหลาด 2 คนเข้ามาล้อเล่นในร้านของเธอ เธอร้องเสียงแหลมขอให้แฝดหยุดตรงนั้น ลูกค้าที่รับประทานอาหารต่างตกตะลึงและหันไปมองมนุษย์ประหลาดเป็นตาเดียวกัน เพื่อความแน่ใจเธอก็เดินเข้าไปขอดูหน้าอกบริเวณก้นเนื้อที่เชื่อมติดกัน

เมื่อประจักษ์ด้วยสายตาดตนเองว่าเป็นแฝดตัวติดกันจริง ไม่ได้เข้ามาล้อเล่น ในที่สุดเธอก็ยอมให้อิน-จันเข้ามากินอาหารในร้าน บ่นพึมพำยาวเหยียด พร้อมทั้งสบถแชะว่า ทั้งสองเป็นพี่น้องกันแน่นอน

ช่วงที่ใช้ชีวิตตระเวนในอเมริกา แฝดอิน-จันเผชิญกับเหตุการณ์แบบนี้จนชิน ไม่ตื่นตกใจหรือเขินอาย เพราะเป็นแฝดตัวติดกัน (Conjoined Twins) แบบนี้แหละถึงได้

เดือนละ 1 เหรียญ รวมเป็นเดือนละ 3 เหรียญ เงินรายได้จากการแสดงลดลงฮวบเมื่อถึงฤดูหนาว ที่เกือบทุกพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของอเมริกาเต็มไปด้วยหิมะ ผู้คนแทบไม่ออกจากบ้าน บางครั้งอิน-จันเลยต้องกลายเป็นกบจำศีล

ในช่วงเวลานั้น กับตันคอฟฟิน สามีนางซูซานที่พาอิน-จันมาอเมริกา ขอบปลักตัวไปดูแลเรือสินค้าที่ตระเวนอยู่แถบอินเดีย สิงคโปร์ เมืองปัตตาเวีย (ชวา) และบางกอก แต่ก็ยังดำรงการติดต่อกับนางซูซานผู้เป็นภรรยาทางจดหมาย จึงทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับแฝดพอสมควร

จดหมายฉบับล่าสุดของกับตันคอฟฟินมาถึงนางซูซาน ระบุว่ากำลังจะแล่นเรือกลับมาอเมริกา ซึ่งนับว่าเป็นข่าวดีที่ได้สะสางปัญหาเรื่องเงินทอง เรื่องค่าใช้จ่ายทั้งหลายที่ทำให้ขุนเคืองใจกันมานาน

ประการสำคัญที่สุดคือ กับตันคอฟฟินไปพบนางนากมารดาของแฝดสยามที่สมุทรสงครามแล้ว น่าจะมีข้อมูลความเป็นอยู่ของแม่ที่เมืองไทยมาเล่าให้ชื่นใจบ้าง

อิน-จันฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษและทำบัญชีเงินได้แล้วนะครับ ลายมือที่เขียนภาษาอังกฤษ สวยงามตามแบบฉบับ ตัวอักษรต้องเอียงไปข้างหลังเล็กน้อย ตอนผู้เขียนเป็นเด็กประถมก็ต้องเขียนอังกฤษตัวเอน โดยต้องทำสมุดให้อียงจึงจะเขียนถนัด มาวันนี้แทบไม่เคยเห็นใครเขียนแบบนั้น ก็ไม่ทราบว่าทำไมต้องเขียนให้อียง และทำไมไม่ต้องเอียง

ในช่วงหน้าหนาว พ.ศ.2375 ที่ทีมงานละครเร่ลดเวลาการแสดงลงเนื่องจากสภาพอากาศ และเป็นห้วงเวลาที่ทีมงานรอคอยกับตันคอฟฟินเดินทางกลับ

เหนือสิ่งอื่นใด แฝดสยามลูกรักของนางนากกำลังจะมีอายุครบ 21 ปีใน 11 พฤษภาคม พ.ศ.2375 นี้แล้ว อิน-จันกระวนกระวายใจด้วยเหตุผลที่สัญญาการเช่าตัวมาแสดงกำลังจะหมดอายุลง

อิน-จันกำลังจะต้องเลือกเส้นทางอนาคต แฝดหนุ่มจะไปทางไหนต่อ

โปรดติดตามตอนต่อไปครับ

พล.อ.นิพัทธ์ ทองเล็ก